

Moja zgodba

Barbara Oder,

Osnovna šola Poljčane

S formativnim spremljanjem sem se prvič srečala leta 2009 na mednarodnem strokovnem posvetu o ocenjevanju znanja v Celju. Predavanja dr. Paula Blacka, dr. Colina J. Marsha, mag. Sonje Zajc in dr. Natalije Komljanc so me takoj navdušila. Po delavnicah, ki so bile organizirane na posvetu, sem se odločila da formativno spremljanje še sama preizkusim.

Moj prvi cilj je bil, kako motivirati učence za delo in jim omogočiti kar največji napredek, ob tem pa gojiti dobre medsebojne odnose in s tem posledično vplivati na disciplino v razredu. Začela sem z manjšimi koraki. Formativnega spremljanja sem se lotila le pri posameznih predmetih, pri določenih učnih sklopih, saj si nekako nisem znala predstavljati, kako to izvajati vsak dan, vsako uro. Že v začetku pa sem se odločila, da bom pri tako obravnavanih sklopih spremljala vse učence in ne le nekaj izbranih.

Delo v razredu me je navduševalo, doma pa mi je zmanjkovalo časa za pripravo gradiv in pripomočkov. Zaradi tega sem formativno spremljanje izvajala le občasno, pri posameznih sklopih. Ko sem med samim delom opazovala učence, kako so ustvarjalni, delovni, kako sodelujejo, napredujejo, sem vedno znova dobivala energijo za nadaljnje delo. Kar nekaj let sem potrebovala, da sem naredila korak naprej in se prijavila na izobraževanje Didaktika ocenjevanja znanja – formativno spremljanje pod vodstvom dr. Natalije Komljanc. Ponovno sem se srečala s praktičnimi primeri, ki so mi dali nove ideje, in hkrati sem dobila potrditve, da sem na pravi poti. Pri delu v razredu mi je v nadaljevanju in mi še vedno veliko pomaga in svetuje mag. Leonida Novak. Ona je tista, ki tudi takrat, kadar že obupujem, najde besede in me usmeri na pravo pot. S prakso sem spoznala, da si včasih sama nalagam preveč dela, da opravi delo, ki bi ga z lahkoto prepustila učencem. Učenci imajo veliko idej, ki so večkrat boljše od tistih, ki jih ima učitelj. S tem, ko sem del dela preložila na učence, je formativno spre-

mljanje začelo postajati del našega vsakdanjega učno-vzgojnega procesa. S sodelavko sva leta 2012 prijavili tudi inovacijski projekt Formativno spremljanje, ki ga izvajamo še danes. Leta 2013 pa sva se pridružili še projektu CIDREE AFL. S tem, ko sva se priključili mednarodnemu projektu, sem želela obogatiti svoje znanje, pridobiti mednarodne informacije in se seznaniti z izkušnjami, ki jih imajo na tem področju. Vse to sem tudi dobila. Vesela sem bila, ko sem ob različnih priložnostih (na predavanjih, ob naših srečanjih, na spletnih straneh, ob medsebojnih hospitacijah, ki smo jih izvajale znotraj naše skupine) ugotavljala, da je to, kar delam, prav, da sem na pravi poti. Po vsakem od srečanj sem na tem področju nekaj pridobila. Dobila sem veliko novih idej, ki sem jih prilagajala in preizkušala pri svojem delu. Mislim, da so nam prav medsebojne hospitacije, ki smo jih članice tima izvajale pod vodstvom naše svetovalke mag. Leonide Novak, in analize le-teh dale zelo veliko. Želim si tudi spoznati praktično delo učiteljev, ki se s ukvarjajo s formativnim spremljanjem v tujini.

Možnost izbire strategij vpliva na motivacijo. Prav tako možnost izbire nalog. Učenci tisto, kar izberejo, delajo veliko raje kot tisto, kar morajo.

izjava učitelja

Menim, da je pri formativnem spremljanju najbolj dragoceno prav to, da je usmerjeno k posamezniku, da upošteva to, da imajo učenci o določenih stvareh zelo različna predznanja. Preverjanje predznanja da učitelju zelo pomembno informacijo, ki mu pomaga pri organizaciji nadaljnjih dejavnosti. Glede na predznanje lahko učenec ob pomoči učitelja oblikuje svoje osebne cilje in ve, kaj od njega pričakujemo. Vse to pa dviguje motivacijo za delo.

Učitelj je tisti, ki izbira metode in oblike dela, učenec pa strategije, ki ga bodo pripeljale do cilja. Možnost izbire strategij seveda vpliva na motivacijo. Učenci tisto, kar izberejo, delajo veliko raje kot tisto, kar morajo. Tako z izbiro povečujemo motivacijo. Učenci naredijo veliko več, med seboj sodelujejo, so kritični do sebe in do sošolcev. Učitelj pa je tisti, ki organizira, spremlja in usmerja. Učencu daje kritične, vendar pozitivno usmerjene povratne informacije, s pomočjo katerih ga usmerja. Tudi pozitivno usmerjena povratna informacija, pa naj gre za učiteljevo ali tisto, ki jo učenec dobi od sošolca, je neke vrste motivacija za nadaljnje delo. Pomaga mu, da s pomočjo svojih močnih področij razvija in nadgrajuje šibka področja. Učenci ob tako zastavljenem delu uživajo, naredijo veliko več in so do svojega dela zelo kritični. Domače naloge niso več klasične domače naloge. Učenci si jih

izbirajo sami. Z njihovo pomočjo skušajo izboljšati svoje znanje. Večina učencev naredi veliko več, kot bi naredili, če bi nalogo izbrala in določila jaz.

Formativno spremljanje pa pozitivno ne vpliva le na učence, ampak tudi na učitelja. Ko med delom opazujem učence in vidim, kako se dogovarjajo, drug drugemu pomagajo, razlagajo, pojasnjujejo, se drug od drugega učijo in napredujejo glede na svoje možnosti, dobim tudi sama novo energijo, nove ideje za nadaljnje delo. Vse to pa pozitivno vpliva na odnose med učenci in na disciplino v razredu.

Glede na vse dosedanje izkušnje bom tudi v prihodnje izpopolnjevala svoje znanje s področja formativnega spremljanja. Vse novosti, ideje, dognanja pa bom z veseljem preizkušala v razredu.

